

گذر

سعید لیلاز:

مخالفان خرید هواپیما، مدافع ایرلاین‌های خارجی هستند

● **ایلسا:** یک کارشناس اقتصادی با بیان اینکه مخالفان خرید هواپیما درواقع مدافع ایرلاین‌های خارجی هستند، گفت: ایرانی‌ها سالانه چیزی حدود شش میلیارد دلار بلیت از ایرلاین‌های خارجی می‌خرند که با ورود هواپیماهای جدید این ارز از ایران خارج نمی‌شود. سعید لیلاز درباره ضرورت ورود دولت و دخالت مستقیم نهادهای دولتی در پروژه‌های راه‌آهن گفت: در بخش راه‌آهن، نوسازی خطوط باید در اولویت قرار بگیرد. با وجود اینکه در کشور لوکوموتوهای با سرعت ۱۶۰ کیلومتر بر ساعت وجود دارد اما به‌دلیل فرسودگی خطوط راه‌آهن امکان سیر این لوکوموتوها با سرعت بالا وجود ندارد. وی با بیان اینکه اولویت دوم در راه‌آهن، دوخطه‌کردن خطوط است، ادامه داد: در خط تهران- مشهد خطوط راه‌آهن دوخطه شده است اما این اتفاق باید در خطوط محور جنوب کشور هم رخ دهد. این کارشناس اقتصادی با تأکید بر اینکه معتقد مهم‌ترین اولویت در اتصال راه‌آهن به شبکه ریلی بین‌المللی، اتصال ایران به عراق است، ادامه داد: حدود ۶۰۰ هزار ایرانی برای حضور در مراسم اربعین در کرbla ثبت‌نام کرده‌اند و برآورد می‌شود این رقم به یک میلیون نفر برسد. معتقد اگر عراق یک کشور امن و آباد بود و اختلافاتی بین ایران و عراق وجود نداشت، تردد از تهران به کرbla بیشتر از تهران به مشهد می‌شد. لیلاز تأکید کرد: به‌طور قطع بخش خصوصی توان سرمایه‌گذاری در بخش کلان راه‌آهن را ندارد و در این زمینه به دخالت مستقیم دولت نیاز داریم. این کارشناس مسائل اقتصادی درباره خرید هواپیماهای جدید و ضرورت نوسازی ناوگان هوایی گفت: ایرانی‌ها سالانه چیزی حدود پنج تا شش میلیارد دلار بلیت از شرکت‌های هواپیمایی خارجی خریداری می‌کنند، در این شرایط کسانی که مخالف خرید هواپیماهای جدید هستند، درواقع در جهت منافع شرکت‌های خارجی سخن می‌گویند و مدافع ایرلاین‌های خارجی هستند. وی افزود: از سوی دیگر سالانه چیزی حدود ۲۰ میلیون سفر داخلی هوایی انجام می‌شود و تقاضا برای سفر هوایی در حال افزایش است، بنابراین خرید هواپیما به نفع ایرلاین‌های داخلی خواهد بود. لیلاز تأکید کرد: مخالفان خرید هواپیما در واقع نگران رشد ایرلاین‌های داخلی هستند. وی همچنین در رابطه با برقراری روابط اقتصادی با شرکت‌های آمریکایی گفت: نباید هیچ عجله‌ای برای بهبود رابطه و عادی‌سازی روابط اقتصادی با آمریکا داشته باشیم. سیاست ایران باید این باشد که بتوانیم آمریکا را به‌عنوان یک رقیب برای اروپا و اروپا را به‌عنوان رقیب برای آسیایی‌ها مطرح کنیم.

ازسرگیری روابط بانک‌های اروپایی با بانک‌های ایرانی

● **ایرنا:** «توماس یونگه» مدیر بخش تجاری و بازرایی بانک آلمانی «ای‌آی‌اچ» با اشاره به افزایش تمایل شرکت‌های اروپایی برای بازگشت به ایران، گفت که بانک‌های اروپایی در حال ازسرگیری روابط کارگزاری با بانک‌های ایرانی هستند. «یونگه» بیان کرد: شرایط پس از اجرائی شدن برجام رو به بهبودی است و بسیاری از شرکت‌های اروپایی به‌شدت علاقه‌مند هستند با ایران تجارت کنند. یونگه گفت: بانک «ای‌آی‌اچ» (the EIH –BANK) نیز روابط اقتصادی‌اش را با مؤسسات مالی و اعتباری ایران گسترش داده است و اکنون با بیش از ۲۰ بانک ایرانی تعامل دارد. وی افزود: درحال‌حاضر این بانک به عنوان کانال ارتباطی برای انتقال پول میان ایران و اروپا عمل می‌کند و در زمینه صدور اعتبارنامه به مشتریان، نه‌تنها در آلمان بلکه در اروپا مشورت می‌دهد. وی همچنین گفت بانک‌های اروپایی در حال ازسرگیری روابط کارگزاری با بانک‌های ایرانی هستند.مدیر بانک آلمانی «ای‌آی‌اچ» بیان کرد: با وجود اینکه بانک‌های ایرانی در ۱۰ سال گذشته رابطه‌ای با بانک‌های غربی نداشتند اما ازسرگیری روابط مجدداً در حال شکل‌گیری است. یونگه بیان کرد: بانک‌های ایرانی تکالیفشان را انجام دادند. آنها در چارچوب قوانین بین‌المللی کار می‌کنند و به‌تدریج به استانداردهای جهانی نزدیک می‌شوند تا روابطشان را با بانک‌های بزرگ اروپایی از سر بگیرند. وی در پاسخ به این سؤال که دیدگاهش در رابطه با احتمال ازسرگیری روابط کارگزاری میان بانک‌های بزرگ و ایران چیست، گفت: من اطمینان دارم که شرایط بهتر خواهد شد اما تا حدودی زمان‌بر است و نیاز به شکیلیابی دارد.

بانک مرکزی:

ممنوعیت صدور کارت عابربانک برای مشتریان بدهکار صحت ندارد

● بانک مرکزی اعلام کرد: خبر «خودداری بانک‌ها از افتتاح حساب و صدور کارت عابربانک برای مشتریان بدهکار» که در برخی رسانه‌ها و فضای مجازی منتشر شده است، صحت ندارد. روابط‌عمومی بانک مرکزی تأکید کرد که هیچ ممنوعیتی در ارائه خدمات بانکی در زمینه افتتاح حساب سیره و صدور کارت عابربانک برای افراد دارای بدهی غیربازار و چک برگشتی رفع سواثرنشده وجود ندارد. از ظهر دیروز خبری در یک سایت منتشر شده بود مبنی بر اینکه، بانک مرکزی در بخش‌نامه‌ای به بانک‌ها و مؤسسه‌های اعتباری، صدور کارت عابربانک جدید را مشروط به نداشتن اقساط معوق بانکی اعلام کرده است.

کارشناسان در گفت و گو با «شرق»

شیطنت یوروزیر نقاب دلار

شرق: دژ دلار هر روز بلندتر می‌شود. چند وقتی است که دلار زیر نرخ سه‌هزار و ۶۰۰ تومانی را به خود ندیده است؛ البته علت آن واقعی‌ترشدن نرخ دلار نیست، بلکه نزدیکی به اربعین حسینی و خرید بالای دلار برای سفر به کرbla ازیک‌سو و نزدیکی به انتخابات آمریکا و نگرانی فعالان بازار از پیروزی ترامپ و تهدید توافق هسته‌ای ازسوی‌دیگر، دو دلیل عمده آن است که دلار چند وقتی روی کانال سه‌هزار و ۶۰۰تومانی باقی بماند و خیال کاهش نداشته باشد. آن‌گونه که تحلیلگران بازار ارز می‌گویند، با اینکه این دوا از دلایل عمده افزایش قیمت دلار هستند، اما دلایل دیگری نیز پیر برده وجود دارد؛ اینکه دولت قصد ندارد از درآمدهای ارزی خود (بخوانید کاهش قیمت یورو) متضرر شود یا نزدیکی به انتخابات سال آینده ریاست‌جمهوری و افزایش شاخص جهانی دلار از دیگر عواملی هستند که سایه خود را روی بازار گسترانیده‌اند.

درحال حاضر نیز با کسری شدید بودجه مواجه است و برای جبران بخشی از این کسری، روی افزایش نرخ دلار متمرکز خواهد شد؛ بنابراین دولت ناچار است به افزایش نرخ دلار تن بدهد، زیرا فشار فزاینده بازار آزاد خودبه‌خود منجر به افزایش نرخ دلار خواهد شد. **افزایش تقاضا برای دلار نقدی در آستانه اربعین** محسن قادری، کارشناس بازار ارز و طلا، نیز در گفت‌وگو با «شرق» می‌گوید: افزایش نرخ دلار در این روزها دلایل متعددی دارد، اما دلیل عمده آن نزدیکی به اربعین است. سال گذشته با نزدیک‌شدن به اربعین، بازار دلار حدود ۱۵۰ تومان افزایش یافت. به گفته این کارشناس، اصلی‌ترین دلیل گران‌شدن دلار، افزایش تقاضا برای دلار نقدی برای سفر اربعین است. فعالان بازار از آنجا که جو سال گذشته بازار دلار را به یاد داشتند، یک هفته زودتر دست به خرید دلار زدند. به‌همین‌دلیل هم در دو هفته گذشته، دلار حتی اصلاحات ۱۰۰ تومانی نیز به‌سختی به خود دیده

است. **دولت، دلار را آزاد گذاشت** قادری دلیل دیگر را تلاش دولت برای کاهش‌ندادن درآمدهای خود می‌داند: دولت برای حفظ درآمدزایی خود، درحال حاضر ذخایر غیردلاری دولت بسیار بالاست که بخش بزرگی از آن را به‌یورو تشکیل می‌دهد. این مسئله باعث می‌شود وقتی شاخص دلار قوی می‌شود، اگر دلار روی قیمت ثابتی بماند، درآمد دولت از فروش ارزهای دیگر خود کم می‌شود. درواقع وقتی نرخ برابری یورو در برابر دلار کاهش یابد، اگر قیمت دلار ثابت بماند، دولت مجبور است یورو را ارزان‌تر بفروشد و درآمد دولت کاهش می‌یابد، اما اگر دلار را آزاد بگذارد و دلار حرکت کند، نرخ برابری یورو در مقابل دلار افزایش می‌یابد و درآمد دولت کم نمی‌شود. به‌همین‌دلیل دولت به‌عنوان مهم‌ترین بازیگر بازار، به‌صورت غیرمستقیم با کاهش عرضه

خود، سبب افزایش نرخ دلار در بازار می‌شود.

شگرد دولت برای افزایش درآمدهای ارزی

او تصریح می‌کند: وقتی یورو به این شدت ضعیف می‌شود، دولت دلار را آزاد می‌گذارد. با حرکت صعودی دلار، نرخ یورو به ریتال افزایش پیدا می‌کند. چنین روشی شگرد دولت است برای اینکه درآمد خود را از بازار ارز افزایش دهد، بی‌آنکه اقدامات او اثر توری داشته باشد. این کارشناس ارز همچنین نکاهی به انتخابات ریاست‌جمهوری سال آینده و تأثیر آن روی بازار ارز می‌کند: نزدیک‌شدن به انتخابات اثر خود را روی همه بازارها خواهد گذاشت و قطعاً اثر سیاسی بر بازارهای سهام و ارز مشاهده خواهد شد، اما این به این مسئله بستگی دارد که کاندیداها چه کسانی باشند و شرایط به چه نحوی پیش برود. او با نکاهی به انتخاب دور قبل ریاست‌جمهوری می‌گوید: در جریان انتخابات دور قبل، وقتی آقای هاشمی‌رفسنجانی و آقای روحانی ثبت‌نام کردند، قیمت دلار به‌شدت کاهش پیدا کرد و وقتی آقای روحانی برگزیده شدند، نرخ دلار به‌شدت سقوط کرد.

بی‌علاقگی دولت برای واقعی‌شدن نرخ ارز

قادری تصریح می‌کند: دولت علاقه‌مند است تا زمان انتخابات، دلار چندان گران نشود، اگر قرار است اتفاقی در جهت افزایش قیمت دلار رخ دهد، این اتفاق، به بعد از انتخابات ریاست‌جمهوری موکول خواهد شد. باین‌حال او معتقد است، دولت بعدی هر دولتی که باشد، قیمت دلار را منطقی‌تر می‌کند.

تک‌نرخی‌کردن ارز، برگ‌برنده یا برگ‌بازنده؟

این کارشناس بازار ارز، تک‌نرخی‌کردن ارز را یکی از مهم‌ترین اقدامات دولت تا پیش از انتخابات ریاست‌جمهوری می‌داند که البته این اقدام برای دولت، حرکت روی لبه تیغ است: تک‌نرخی‌کردن ارز می‌تواند برگ برنده‌ای برای دولت در انتخابات ریاست‌جمهوری باشد، اما اگر تک‌نرخی‌کردن روی عددی غیرواقعی باشد، دیگر خاصیت برگ برنده نخواهد داشت و حتی به ضررشان نیز تمام خواهد شد. او با بیان اینکه نزدیکی به انتخابات، شرایط بازار را کم‌ثبات‌تر می‌کند، می‌گوید: در انتخابات آمریکا هم، همین الان بسیاری از افراد ترجیح دادند از پوزیشن‌های موجود بیرون بیایند و چنان فعال نباشند. در انتخابات ما نیز چنین می‌شود و ممکن است این بی‌ثباتی، با بالاتررفتن قیمت دلار و پایین‌بودن شاخص سهام خود را نشان دهد. ممکن است دولت برای کنترل اوضاع، برعکس شرایط در آن زمان عمل کند تا بازارها را باثبات نشان دهد، اما همه این اتفاقات به اهداف سیاسی دولت در آن زمان بستگی دارد.

به‌صورت مختلف از جمله در کشورهای پیشرفته در قالب «وزارت انرژی» دربرگیرنده وزارت نفت و نیروست.

این رویکرد به معنی یکپارچه‌سازی و حذف شغل‌های مساوی است و به لحاظ منطقی، جداشدن صنعت پتروشیمی نمی‌تواند مورد تأیید هیأت محترم دولت و نمایندگان محترم مجلس باشد.

با این اوصاف آیا راه‌حل‌های مناسب‌تری قابل ارائه و هدف‌گذاری خواهد بود؟

آمارهای موجود نشان می‌دهد توسعه صنعت پتروشیمی در کشور نامتوازن بوده و توسعه صنایع میانی و پایین‌دست به موازات توسعه صنایع بالادست صورت نگرفته است. این در حالی است که توسعه صرف صنایع بالادست دارای معایب خاص خود است (همانند اشتغال‌زایی محدود و نیاز به آب زیاد) که راهکار آن گسترش صنایع تکمیلی است.

بنابراین به‌نظر می‌رسد باید این موضوع مورد اهتمام تعدادی از سازمان‌ها و وزارتخانه‌های دیگر قرار گیرد. تمرکز بر گسترش بالادست پتروشیمی به معنی وابستگی به صادرات خواهد بود و این مشکل است که اکنون در تولید متانول و اوره گریبان‌گیر جهان شده است.

با کاهش قیمت‌های فروش این محصولات، مزیت نسبی آن در بسیاری از کشورها از بین رفته است. تمرکز بر گسترش واحدهای زیرمجموعه راه‌حل مشخصی است که می‌تواند شرکت‌های بالادست پتروشیمی را از بازار مصرف مطمئن و به‌آبادانی کشور کمک کند و ایجاد «ساختار رقیب با وزارت نفت» و تلاش در جهت تأمین خوراک افزون‌تر با توجه به ظرایف فنی، وضعیت میادین نفتی و بهینه‌بودن شرایط موجود بعید است که به دستاورد بالاتری برای این صنعت منجر شود.

کارشناس نفت و پتروشیمی
naderfardpour@gmail.com

اقتصاد

کارشناسان در گفت و گو با «شرق» دلایل ورود ارز آمریکایی به کانال ۳۶۰۰ تومانی را بررسی کردند

خبر

نایب‌رئیس اتاق اصناف تهران:

مخالفان طرح ادغام اتحادیه‌ها، نظرات کارشناسی خود را ارائه‌کنند

● نایب‌رئیس اول اتاق اصناف تهران با اشاره به اینکه طرح ادغام اتحادیه‌های صنفی مخالفانی دارد، گفت: انتظار می‌رود مخالفان نظر کارشناسی‌شان را در راستای هرچه‌به‌تر اجراشدن این طرح ارائه کنند. به گزارش اتاق اصناف تهران، ابراهیم درستی اجرای طرح ادغام را قطعی خواند و گفت: ادغام اتحادیه‌های صنفی بهترین راه ممکن برای کاهش داخل صنفی و موازی‌کاری اتحادیه‌های صنفی در کشور است. وی گفت: در تهران در میان اتحادیه‌هایی مانند حمل‌ونقل، پوشاک، فناوری اطلاعات (آ‌ئی‌تی)، مواد خوراکی، موادغذایی، مصالح ساختمانی، لوازم خانگی و آشپزخانه و... و چندین رشته دیگر تداخل صنفی داریم که در قالب طرح ادغام باید این مشکل برطرف شود. نایب‌رئیس اول اتاق اصناف تهران با اشاره به تجربه و دانش مخالفان طرح ادغام گفت: مخالفان طرح ادغام با کنارگذاشتن موارد غیرصنفی، درصورتی‌که نظر کارشناسی درباره شرایط به‌تر اجرایی‌شدن طرح ادغام دارند، به اتاق اصناف تهران ارائه دهند تا در صورت قابلیت اجراداشتن در اجرای طرح لحاظ شود. درستی گفت: طرح برگزاری انتخابات هیات‌مدیره اتحادیه‌های ادغام‌شده براساس قانون به این صورت است که انتخاب اعضای هیات‌مدیره اتحادیه‌های ادغام‌شده از میان نامزدها و با رأی اعضای همه اتحادیه‌های ادغام‌شده در یک اتحادیه جدید صورت می‌گیرد. وی تأکید کرد: ادغام اتحادیه‌های صنفی، مصوبه هیات‌عالی نظارت بر اصناف است و اجرای این طرح همسو با برنامه‌های وزارت صنت، معدن و تجارت بوده و به‌طورقطع باید زمان را از دست نداد تا زودتر این طرح اجرا شود. در غیراین‌صورت دیگران برای ما تصمیم می‌گیرند.

در تابستان ۱۳۹۵؛

شاخص قیمت تولیدکننده صنعت افزایش یافت

● مرکز آمار ایران اعلام کرد: شاخص قیمت تولیدکننده بخش صنعت در فصل تابستان ۱۳۹۵به عدد ۱۹۷ رسید که نسبت به فصل گذشته (۱۹۳٫۳) ۱٫۹ درصد و فصل مشابه سال قبل (۱۹۲٫۷) ۲٫۲ درصد افزایش داشته است.

به‌صورت مختلف از جمله در کشورهای پیشرفته در قالب «وزارت انرژی» دربرگیرنده وزارت نفت و نیروست.

این رویکرد به معنی یکپارچه‌سازی و حذف شغل‌های مساوی است و به لحاظ منطقی، جداشدن صنعت پتروشیمی نمی‌تواند مورد تأیید هیأت محترم دولت و نمایندگان محترم مجلس باشد.

بنابراین به‌نظر می‌رسد باید این موضوع مورد اهتمام تعدادی از سازمان‌ها و وزارتخانه‌های دیگر قرار گیرد. تمرکز بر گسترش بالادست پتروشیمی به معنی وابستگی به صادرات خواهد بود و این مشکل است که اکنون در تولید متانول و اوره گریبان‌گیر جهان شده است.

با کاهش قیمت‌های فروش این محصولات، مزیت نسبی آن در بسیاری از کشورها از بین رفته است. تمرکز بر گسترش واحدهای زیرمجموعه راه‌حل مشخصی است که می‌تواند شرکت‌های بالادست پتروشیمی را از بازار مصرف مطمئن و به‌آبادانی کشور کمک کند و ایجاد «ساختار رقیب با وزارت نفت» و تلاش در جهت تأمین خوراک افزون‌تر با توجه به ظرایف فنی، وضعیت میادین نفتی و بهینه‌بودن شرایط موجود بعید است که به دستاورد بالاتری برای این صنعت منجر شود.

کارشناس نفت و پتروشیمی
naderfardpour@gmail.com